

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΘ. ΜΑΚΡΗ

ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΧΟΛΗΝ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ

ΤΕΤΧΟΣ Β', ΠΕΡΙΕΧΟΝ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΤΟΚΩΝ
ΑΥΤΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥ 1874 ΑΡΧΟΜΕΝΟΥ
ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ 1879,

μεθ' οὗς ἔπεται ἀπολογισμοὶ τῶν ὑπὲρ τοῦ τάφου τοῦ Πατριάρχου
Γρηγορίου τοῦ Ε' συλλεγέντων χρημάτων,

Υ Π Ο

ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΚΑΣΤΟΡΧΗ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΡΜΟΥ.

Παρά τὴν ὁδὸν Μουσῶν ἀριθ. 2.

1880.

BIBLIΟΘΗΚΗ
ΑΓΓΕΛΟΥ Ν. Β. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

1990

124419

Φίλοι Συμπολίται.

Πρὸ ἐξαετίας, ἐν ἀρχῇ τοῦ 1874, ἐδημοσιεύσαμεν ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει ἐγὼ τε καὶ ὁ συνάδελφός μου μακαρίτης Κ. Κοντογόνης, ὁ πρὸ ἔτους τελευτήσας, τοὺς ἀπολογισμοὺς τῆς διαχειρίσεως τῶν τόκων τοῦ εἰς τὴν ἑλληνικὴν Σχολὴν τῆς πατρίδος ἡμῶν κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου Ἄθ. Ν. Μακρῆ ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1852 μέχρι τέλους τοῦ 1873. Ἐν τῷ τεύχει ἐκείνῳ ἐξετυπώθησαν καὶ αἱ περὶ τοῦ κληροδοτήματος τελευταῖαι διατάξεις τοῦ συμπολίτου ἡμῶν τούτου, ἐν αἷς γίνεται δῆλον ὅτι οὗτος ἐδωρήσατο τὸ 1845 χίλια ὀλλανδικὰ φλωρία καὶ εἶτα ἄλλας τριςχιλίας δραχμὰς, δι' ὧν ἠγοράσθησαν τότε δεκαἕξ μετοχαὶ τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν Τραπέζης, καὶ ὅτι κατέστησεν ὁ αὐτὸς ἐκτελεστάς τῶν διατάξεων του καὶ διαχειριστὰς τῶν τοῦ κληροδοτήματος τόκων ἐν μὲν Ἀθήναις τὸν τότε ἱεροκήρυκα Ἀττικῆς Καλλίνικον Καστόρχην καὶ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Κωνσταντῖνον Κοντογόνην, ἐν δὲ Δημητσάνῃ τὸν κ. Νικόλαον Οἰκ. Καζῆν καὶ τὸν μακαρίτην Ἰωάννην Μπαλάνον. Οὗτοι διεχειρίσθησαν τὰ τοῦ κληροδοτήματος μέχρι τοῦ 1852, ὅτε, προχειρισθέντος τοῦ Καλλινίκου Καστόρχῃ εἰς ἀρχιεπίσκοπον Φθιώτιδος καὶ Λοκρίδος, καὶ μέλλοντος ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν του, προσελήφθη εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ὁ γράφων ταῦτα καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ὅστις μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Κοντογόγου διε-

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΓΓΕΛΟΥ Ν. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

χειρίσθησαν τὰ τοῦ κληροδοτήματος σύμφωνα πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ κληροδότου. Τῆς διαχειρίσεως ἐκείνης οἱ ἀπολογισμοὶ ἀπὸ τοῦ 1852 μέχρι τέλους τοῦ 1873 περιελήφθησαν εἰς τὸ τότε ἐκδοθὲν α' τεῦχος, τὰ δὲ τῆς διαχειρίσεως ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1852 ἐνέχρινεν ἤδη ζῶν ὁ Μακρῆς, ὡς δηλοῦται ἐν ταῖς διατάξεσιν αὐτοῦ. Ὑπολείπονται λοιπὸν νὰ γνωστοποιηθῶσι καὶ πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ 1874 ἔτους μέχρι σήμερον ἀπολογισμοὶ, οὓς περιλαμβάνομεν ἐν τῷ β' τούτῳ τεύχει, εἰ καὶ ἐν τέλει παντὸς ἔτους ἐκτίθενται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς ἡμετέρας ἐλληνικῆς βιβλιοθήκης οἱ ἐνιαύσιοι λογαριασμοὶ τῶν τε εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν τοῦ κληροδοτήματος πρὸς γνῶσιν πάντος συμπολίτου, θέλοντος νὰ γινώσκῃ τὴν κατ' ἐνιαυτὸν κατάστασιν αὐτοῦ.

Ὑποθέτοντες δὲ ὡς γνωστὰ ὑμῖν πάνθ' ὅσα περιέχονται ἐν τῷ προεκδοθέντι α' τεύχει, ἐκθέτομεν ἐν τούτῳ τὰ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐξαιτίαν γενόμενα.

Ἐκ τῶν νῦν δημοσιευομένων ἀπολογισμῶν γίνεται δῆλον ὅτι τὰ τῆς χρήσεως τῶν τόκων τοῦ κληροδοτήματος τούτου ἀποτελέσματα καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἐξαιτίαν εἰσὶν ἐξ ἴσου εὐχάριστα, ὡς ἦσαν καὶ τὰ τῶν προτέρων ἔτῶν, διότι μετὰ τὰς γενομένας εἰς συντήρησιν τῶν τῆς πατρίδος σχολείων δαπάνας, περὶ ὧν ἐφεξῆς ἔσται λόγος, ὑπελείφθη περίσσευμα δρ. 24,260.79, ὃπερ προστεθὲν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ κληροδοτήματος, ἦτις ἐν τέλει τοῦ 1873 ἀνήρχετο εἰς δρ. 73,589.54, ἀνεβίβασε ταύτην νῦν εἰς δρ. 98,470.79, ὧν ἡ ἐνιαυσία πρόσοδος ἔσται περὶ τὰς ἑπτακισχιλίας δραχμάς. Ἄν δὲ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προσθέσωμεν καὶ τὰς ἀπ' ἀρχῆς γενομένας δαπάνας εἰς συντήρησιν τῶν σχολείων, ἔχομεν δεκαπλάσιον ποσὸν τῶν 16,000 δραχμῶν, ἃς ἐδωρήσατο ὁ Μακρῆς τὸ 1845 καὶ 1848, ὡς φαίνεται κατωτέρω ἐν σελ. 16.

Ἡ εὐάρεστος αὕτη κατάστασις τοῦ κληροδοτήματος, ἀφ' οὗ πολλά καλὰ ἐγένοντο μέχρι τοῦδε καὶ ἔτι πλείονα δύνανται νὰ γίνωσιν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας πατρίδος, ὀφείλεται πρὸ πάντων εἰς τὸν ἀοίδιμον κληροδότην, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ὁποίου δικαίως καὶ εὐσεβῶς πάνυ τελεῖται κατ' ἔτος θρησκευτικὸν μνημόσυνον, οὐχ ἥττον δὲ καὶ εἰς τὴν φιλοπάτριδα μέριμναν δύο ἀγαθῶν συμπολιτῶν, ὧν τὸν ἐσχάτως ἐπέλθοντα θάνατον θρηνεῖ ἡ Δημητσάνα· πρῶτον εἰς τὸν ἱεράρχην Καλλίνικον, εἰς οὗ τὴν πρόνοιαν καὶ φιλοπατρίαν πειθόμενος ὁ κληροδότης συγγενῆς αὐτοῦ Μακρῆς ἐξετέλεσεν ἰδίαις δαπάναις τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ κτιρίου τῆς ἱστορικῆς ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ ἄλλα οὐκ ὀλίγα καλὰ εἰς τε τὴν Δημητσάναν καὶ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις φιλοπαιδείᾳ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα, ὧν ὠνομάσθη ὁ ἀοίδιμος Μακρῆς εὐεργέτης, δωρησάμενος ὁ αὐτὸς καὶ τὰς περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος 16,000 δρ. ὡς κληροδοτήματα αὐτοῦ εἰς τὴν ἑλληνικὴν σχολὴν τῆς πατρίδος ἡμῶν ὅπως μαρτυρεῖ ἡ σωζομένη ἀλληλογραφία τοῦ ἱεράρχου τούτου καὶ Μακρῆ ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1851, ὅτε ἐτελεύτησεν οὗτος. Ὁ Καλλίνικος Καστόρχης διὰ τὸ γνωστὸν τοῖς φίλοις αὐτοῦ ἀφιλοχρήματον καὶ διὰ τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἀπόρων συγγενῶν του, εἰς ὧν τὰς ἀνάγκας προσήρχετο ἀείποτε ἐπίκουρος, ἄλλων μὲν ὑπανδρεύων τὰς θυγατέρας, ἄλλων δὲ πληρώνων τὰ χρέη καὶ ἄλλοις παρέχων τὰ μέσα πρὸς ἐκπαίδευσιν ἢ ἀποκατάστασιν ἐκ τοῦ ἐπιδόματος ὃ παρεῖχεν αὐτῷ ἡ Κυβέρνησις, δὲν ἠδύνατο ἄλλως νὰ ὠφελήσῃ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα, εἰμὴ φροντίζων διὰ τοῦ πλουσίου καὶ φιλοπάτριδος συγγενοῦς αὐτοῦ Μακρῆ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸ μέλλον πρόσοδόν τινα ὑπὲρ συντηρήσεως τῶν τῆς Δημητσάνης σχολείων. Ὅποια δὲ καλὰ ἀποτελέσματα παρήγαγεν εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν ἡ πρόνοια αὐτοῦ αὕτη δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι πᾶς ἀγαθὸς Δημητσανί-

της αναγνωρίζει και χάριτας ανομολογεῖ εἰς τὴν μνήμην τοῦ μακαρίτου τούτου ἱεράρχου.

Ἐξ ἴσου τούτῳ εὐεργετικὸς πρὸς τὴν πατρίδα ἡμῶν διετέλεσε καὶ ὁ ἀγαθὸς καὶ συνετὸς ἡμῶν συνάδελφος καὶ συμπολίτης, ὁ μακαρίτης Κωνσταντῖνος Κοντογόνης, ὅστις ἐξ ἀρχῆς μέχρι τῆς ἐν τέλει τοῦ 1878 τελευτῆς του διατελέσας συνεπίτροπος τοῦ κληροδοτήματος τούτου, διὰ τῆς συμπράξεώς του συνετέλεσε πλεῖστον εἰς τὴν σημερινὴν εὐάρεστον κατάστασιν αὐτοῦ. Ὡστε ἂν ἦναι ἀληθές, ὅτι τὸ φυλάξαι τ' ἀγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον, ὁ ἀοίδιμος ἐν Ἀθήναις πρώην συνάδελφός μου ἔσται μακαριστὸς παρὰ πᾶσι τοῖς συμπολίταις ἡμῶν, ὅσοι γινώσκουσι νὰ ἐκτιμῶσι τὴν ἀξίαν ἀρετῆς, σπανίας καταστάσεως ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

Ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ ἀ τεύχους ἐξεφράσαμεν εὐχὴν ὑπὲρ οἰκοδομῆς ἰδιαίτερου κτιρίου τοῦ σχολείου τῶν κορασίων, ἀνθ' οὗ μὴ ὑπάρχοντος ἀναγκαζόμεθα νὰ ἐνοικιάζωμεν εὐτελεῖ ἰδιωτικὴν οἰκίαν, χρησιμεύουσαν νῦν εἰς σχολεῖον. Ἡ εὐχὴ ἐκείνη ἐξετελέσθη μόνον ἐν μέρει. Ἡ κοινότης Δημητσάνης παρεχώρησε τὴν εἰς αὐτὴν ἀνήκουσαν ἀρχαίαν μητρόπολιν, ἣτις πρότερον ἐχρησίμευεν εἰς διδασκαλίαν τῶν κορασίων, ἵνα κτίσωμεν ἐπὶ τοῦ χώρου αὐτῆς τὸ σχολεῖον, ἀπαιτήσασα ἀντιταύτης νὰ ἐπισκευάσωμεν τὸ δημοτικὸν σχολεῖον καὶ νὰ τηρῶμεν αὐτὸ ἐφεξῆς ἐν καλῇ καταστάσει, ἣν ἀπαίτησιν ἀπεδέχθημεν καὶ ἐξετελέσαμεν ἤδη, καθ' ἃ κατωτέρω λέγομεν. Ἐπειδὴ ὁμως αὕτη ἔνεκα τῆς πολυχρονιότητος καὶ τῆς ἐλλείψεως συχνῶν ἐπισκευῶν, ἐν μέσῳ δὲ τῆς ἀγορᾶς τῆς πόλεως κειμένη, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πλέον εἰς σχολεῖον, ἀφέθη αὕτη ὅπως εἶχεν, ἵνα γείνη αὐτῆς ἡ προσήκουσα χρῆσις ἐφεξῆς. Ζητεῖται δὲ τόπος ἀλλαχοῦ καταλληλότερος πρὸς οἰκοδομὴν σχολείου τῶν κορασίων. Ἀτυχῶς ὁμως οἱ ἐν Δημητσάνῃ συνάδελφοι ἡμῶν πολλά-

κίς συσκεφθέντες μετά τῶν ἐγκριτωτέρων συμπολιτῶν ἡμῶν δὲν ἠδυνήθησαν μέχρι τοῦδε νά εὕρωσι τόπον εἰς τήν μεσημβρινήν τῆς πόλεως πλευράν τήν προσήλιον, ὅπως κτισθῆ ἐκεῖ τὸ σχολεῖον. Ἡ ἕως τώρα μὴ ἐκτελεσθεῖσα διὰ τοὺς ῥηθέντας λόγους εὐχῆ ἐλπίζομεν ὅτι προσεχῶς θέλει ἐκτελεσθῆ συμπράξει πάντων τῶν ἀγαθῶν συμπολιτῶν ἅμα ἀνευρεθῆ χῶρος κατάλληλος, ἐφ' οὗ νά ἐγερθῆ οἰκοδομὴ πρόσφορος πρὸς τὸν σκοπὸν, ἥτις οὐ μόνον τὰς ἀνάγκας τοῦ σχολείου τῶν κορασιῶν νά ἐκπληροῖ, ἀλλὰ καὶ κόσμημα τῆς Δημητσάνης νά ἦναι καὶ νέον μνημεῖον τῆς ἐλευθεριότητος τοῦ ἀοιδίμου Ν. Α. Μακρῆ.

Τὴν γνωστὴν ὑμῖν δίκην πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ μακαρίτου συμπολίτου Γεωργίου Κατελούζου κατελύσαμεν διὰ συμβιβασμῶ ἐνεκα τῶν ἐξῆς λόγων. Ἀποβίωσαντος τὸν ἀπρίλιον τοῦ 1870 τοῦ ῥηθέντος συμπολίτου ἡμῶν, ἐγνώσθη ὅτι διὰ τῆς διαθήκης του ἐκληροδότει οὗτος οὐ μικρὸν χρηματικὸν ποσὸν εἰς τὴν σχολὴν Δημητσάνης ἐπὶ ῥητοῖς ὅροις. Τοῦτο μαθοῦσα ἡ κοινότης συνῆλθε καὶ ὠνόμασεν ἐπιτρόπους ἵνα ἐνεργήσωσι τὰ δέοντα, ὅπως λάβῃ ἡ σχολὴ τὸ κληροδότημα τοῦτο.

Ἐπειδὴ δὲ ὕστερον ἐγνώσθη ὅτι ἐν τῇ εὐρεθείσῃ διαθήκῃ δὲν ὠνομάζετο κληρονόμος, προσῆλθε τὸ δημόσιον, καὶ δικαστικῶς ἀπήτει κατὰ τινὰ διάταξιν τοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου νά κληρονομήσῃ αὐτὸ, παρέχον τοῖς δικαιούχοις τὰ κληροδοτήματα. Ἡ μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ ἐνός τῶν τριῶν κληρονόμῶν δίκη διεξήχθη μετὰ τέσσαρα ἔτη, μεθ' ἧ ἀπεδείχθη ὅτι τὸ δημόσιον δυνάμει τοῦ συντάγματος δὲν δύναται νά κληρονομήσῃ πολίτην Ἑλληνα, ἀλλ' οἱ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι αὐτοῦ.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς δίκης ταύτης συγκαλέσαντες ἐγώ τε καὶ ὁ μακαρίτης Κοντογόνης τρεῖς τῶν σπουδαιοτέρων δικηγόρων Ἀθηνῶν, ὑπεβάλομεν αὐτοῖς τὴν διαθήκην καὶ

ἤρωτήσαμεν ἂν δύναται ἡ σχολὴ Δημητσάνης νὰ ἀπαιτήσῃ δικαστικῶς τὸ κληροδότημά της. Οἱ δικηγόροι διὰ μακρᾶς ἐκθέσεώς των ἀπεφάνθησαν καταφατικῶς, καὶ μετὰ τοῦτο ἐδόθη ἡμῖν ἐντολὴ παρὰ τῆς Δημαρχίας Δημητσάνης, ἣτις εἶναι ὁ νόμιμος ἀντιπρόσωπος τῆς σχολῆς εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις, νὰ ἀναδεχθῶμεν τὴν δίκην ταύτην, ἂν θέλωμεν νὰ καταβάλωμεν τὰ τῆς δίκης ἔξοδα ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Μακρῆ ἀπόρου τοῦ δήμου ὄντος. Ἀπεδέχθημεν τὴν ἐντολὴν μετὰ τῆς ὑποχρεώσεως, νομίζοντες ὅτι μετὰ μίαν ἢ δύο δίκας ἤθελεν ἀποπερατωθῆ ὅπωςδῆποτε ἡ δίκη. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τὸ 1874 δήμαρχος, Εὐθύμιος Κουρῆς, βραδέως πάνυ καὶ μετὰ πολλὰς ἀντιλογίας καὶ ὑπεκφυγὰς ἔδωκε τελευταῖον ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἐπιβαλὼν ἡμῖν καὶ δικηγόρους οὓς αὐτὸς ἤθελεν, ἀποκρούσας τὸν κ. Π. Καλλιγᾶν, ὅστις ἐξ ἀρχῆς διεύθυνε τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, κατῶρθωσεν ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τῶν τριῶν κληρονόμων, εἰς ὃν μικρὸν κληροδότημα κατέλιπεν ὁ μακαρίτης Κατελουῆς, νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου τὸ τρίτον τῆς περιουσίας τούτου, μὴ προφθάσαντος τοῦ νέου δικηγόρου τῆς σχολῆς, Α. Μπαλάνου, νὰ κατὰσχῃ τὴν ὅλην περιουσίαν, κατέσχε δὲ μόνον τὰ δύο τρίτα αὐτῆς, τὰ ἀνήκοντα εἰς τοὺς λοιποὺς δύο κληρονόμους. Ἡ δίκη ἤρχισε μετὰ τοῦτο, ἐξεδόθησάν τινες προδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ἀπεβίωσεν ὁ δικηγόρος τῶν κληρονόμων Στ. Ἀναστασιάδης καὶ ὁ τῆς σχολῆς Α. Μπαλάνος, μέχρις οὗ δὲ διορισθῶσιν ἄλλοι παρῆλθε καιρὸς οὐκ ὀλίγος. Ἦρχισεν ἐκ νέου ἡ δίκη, ἐξεδίδοντο προδικαστικαὶ ἀποφάσεις παρὰ τοῦ Πρωτοδικείου, οὐδεμίαν δὲ ὀριστικὴν, εἰς ἃς ἐδαπανῶντο οὐκ ὀλίγα χρήματα. Μὴ βλέποντες ἐγγὺς τὸ πέρασ τῆς δίκης ταύτης ἐπέισθημεν τελευταῖον ὅτι ὁ ἀγὼν ἔσται μακρὸς καὶ πολυδάπανος, καὶ ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἤθελε νικήσει ἡ σχολὴ μετὰ πολλὰς δαπάνας,

δλίγα ἔμενον νὰ λάβῃ παρὰ τῶν δύο κληρονόμων, ὧν τὸ μέρος ἐπρόφθασε καὶ κατέσχε, καὶ ὅτι ταῦτα ὤφειλε πάλιν νὰ δαπανᾷ αὐτὴ ὑπὲρ τῶν συγγενῶν τοῦ μακαρίτου Κατελούζου κατὰ τοὺς ἐπιβαλλομένους αὐτῇ ὄρους. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἠναγκάσθημεν ἐν ἀρχῇ τοῦ 1879 νὰ δεχθῶμεν τὸν ὑπὸ τῶν δύο κληρονόμων τούτων πολλάκις προτεινόμενον συμβιβασμὸν, καθ' ὃν ὑπέσχοντο οὗτοι νὰ δώσωσιν εἰς τὴν σχολὴν τὰ ὑπ' αὐτῆς εἰς τὴν δίκην μέχρι τοῦδε δαπανηθέντα, ἧτοι διςχιλίας δραχμὰς, καὶ τινα βιβλία τοῦ μακαρίτου Κατελούζου, ἀντὶ τούτων δὲ ἡ σχολὴ νὰ καταργήσῃ τὴν δίκην. Ἐγκρίσει τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς δημαρχίας Δημητσάνης ἐγένετο τελευταῖον ὁ συμβιβασμὸς ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσιν ὄροις, καὶ οὕτω κατέληξεν ἀγῶν δικαστικὸς πολυδάπανος καὶ ἀτελεύτητος, ὡς ἔχουσι νῦν τὰ δικαστήρια.

Κατὰ τὸν νοέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐτελεύτησεν ὁ ἀγαθὸς ἡμῶν συμπολίτης καὶ προσφιλὴς συνάδελφος Κωνσταντῖνος Κοντογόνης. Τὴν στέρησιν τοῦ πολυτίμου τούτου συναδέλφου μετ' ἄλγους ψυχῆς φέρομεν οὐ μόνον ἡμεῖς οἱ συνεπίτροποι αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἡμέτεροι συμπολίται, ὅσοι ἔσχον ἀφορμὴν νὰ γνωρίσωσι τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν ἀκραν ἀγαθότητα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καὶ τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἡμῶν ἀγάπην του, εἰς ἣν μὴ ἔχων ἄλλο τι νὰ προσφέρῃ εἰς ἀπόδειξιν τῶν αἰσθημάτων του ἐμέλλε νὰ δωρήσῃ, ὡς πολλάκις ἔλεγε, τὴν βιβλιοθήκην του. Ἀλλὰ κακῇ μοίρᾳ, ἀναγκασθεὶς πρὸ ἐτῶν νὰ πληρώσῃ χρέη τῶν ἐν Δημητσάνῃ συγγενῶν του, ἐδανείσθη παρ' ἄλλων χρήματα ὑποθηκεύσας αὐτὴν τὴν βιβλιοθήκην του· διότι δὲ μέχρι τῆς τελευτῆς του δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποτίσῃ τὸ χρέος τοῦτο ἔνεκα τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ μισθοῦ του, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ ἣν πολλάκις ἐξέφρασε προαίρεσίν του. Εἰς μνήμην τοῦ ἀοιδίμου ἀνδρὸς διενοήθημεν ν' ἀγοράσωμεν

τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ, ἀλλ' εἶδομεν ὅτι πολλὰ τῶν ἐν αὐτῇ βιβλίων ἔχει καὶ ἡ τῆς σχολῆς ἡμῶν βιβλιοθήκη, τὰ δὲ λοιπὰ δὲν συνεχώρουν οἱ δανεισταὶ τοῦ νὰ πωληθῶσιν ἰδιαιτέρως· ὅθεν ἐστερήθημεν καὶ ταύτης τῆς παραμυθίας.

Εἰς τὴν οὕτω κενωθείσαν θέσιν ἐν τῇ ἐπιτροπείᾳ ἡμῶν παρελάβομεν σύμφωνα πρὸς τὰς διατάξεις Μακρῆ τὸν ἐν ἐν Ἀθήναις ἡμέτερον συμπολίτην κ. Εὐθ. Καζάκον, διδάκτορα τῶν νομικῶν καὶ ὑπάλληλον τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν. Πιστεύομεν δὲ ὅτι δι' αὐτοῦ, μονίμως μένοντος ἐν Ἀθήναις, θέλει ἀναπληρωθῆ ἑπαξίως τὸ κενὸν ὃ ἀφῆκεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιτροπείᾳ ὁ θάνατος τοῦ ἀφ' ἡμῶν εἰς Κύριον μεταστάντος συναδέλφου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νέος οὗτος συναδέλφος προσελήφθη οὐχὶ ἔξ ἀρχῆς τοῦ ἔτους 1879, πᾶσα ἡ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἔτους τούτου εὐθύνη ἐπιβαρύνει τὸν γράφοντα τὴν ἔκθεσιν ταύτην, εἰ καὶ οὐδὲν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ἐξαιετίαν ἐπράχθη ἀντικείμενον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ κληροδότου, ἅς ἐξ ἀρχῆς θρησκευτικῶς ἐτηρήσαμεν οἱ διευθύνοντες τὰ τοῦ κληροδοτήματος αὐτοῦ.

Ἐν ταῖς κατωτέρω ὅμως δημοσιευόμεναις δαπάναις σημειοῦνται καὶ τινες μὴ ἀμέσως ἐπιβαλλόμεναι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Μακρῆ, δικαιολογούμεναι ὅμως ἰκανῶς ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτῶν καὶ γενόμεναι συναίνεσι πάντων τῶν ἐπιτρόπων αὐτοῦ. Τοιαύτη εἶναι ἐν πρώτοις ἡ πρὸς ἀνακαίνισιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῶν ἀρρένων. Ἡ δημοτικὴ ἡμῶν ἀρχὴ ἀδυνατοῦσα, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπομεν, νὰ ἐπισκευάσῃ αὐτὸ ἕνεκα ἐλλείψεως χρημάτων, εἶχεν ἐγκυκαταλείψει ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς ἐτοιμόρροπον κατάστασιν, ὥστε ἐδέχετο νὰ διατάξῃ τελευταῖον ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ νὰ κλεισθῆ, ἵνα μὴ διδάσκωνται ἐν αὐτῷ οἱ παῖδες, φόβῳ καταπτώσεως. Τοῦτο οὐ μόνον ἐπιζήμιον εἰς τὴν νεολαίαν ἦτο, ἀλλὰ καὶ τιμὴν οὐδεμίαν παρεῖχεν εἰς τὴν πατρίδα καὶ

ἡμᾶς αὐτούς. Ὅθεν οὐδόλως ἐδίστασαν οἱ τοῦ κληροδοτήματος ἐπίτροποι νὰ δεχθῶσι τὴν ἐκ μέρους τῆς κοινότητος παραχώρησιν τῆς μητροπόλεως πρὸς οἰκοδομὴν σχολείου τῶν κορασιῶν ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ ν' ἀναδεχθῆ τὸ κληροδότημα ἀντὶ τῆς δωρεᾶς ταύτης τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ εἰς τὸ μέλλον τὴν συντήρησιν αὐτοῦ· διότι νομίζομεν ὅτι ὁ αἰόδιμος Μακρῆς διὰ τοῦ κληροδοτήματός του δὲν διανοεῖτο νὰ συντηρῆ τὸ τῶν κορασιῶν σχολεῖον μόνον διὰ τῶν τόκων τοῦ κληροδοτήματός του, ἀλλὰ νὰ ἔρχεται εἰς ἐπικουρίαν καὶ τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς πατρίδος, ὅταν ἄλλως ταῦτα δὲν δύνανται νὰ συντηρηθῶσι καὶ ἡ πρόσοδος αὐτοῦ ἐπαρκῆ καὶ εἰς ταῦτα.

Οἱ συντάξαντες ὅμως καὶ ὑποβαλόντες εἰς ἔγκρισιν αὐτοῦ τὰς περὶ τοῦ κληροδοτήματος διατάξεις, ἔλαβον ὑπ' ὄψιν μόνον τὸν τότε ἀποφερόμενον τόκον τῶν 16000 δραχμῶν, ἃς ἐδώρησεν εἰς τὴν σχολὴν τῆς πατρίδος ὁ Μακρῆς, ὅστις βεβαίως δὲν ἐπάρκει εἰς ἄλλας δαπάνας τότε εἰμὴ εἰς τὰς ἐν ταῖς διατάξεσιν ἀναφερομένας. Ἄν ὅμως προεγίνωσκον οὗτοι, ὧν ἦτο καὶ ὁ γράφων ταῦτα, ὅτι μὲ τὴν πρόσοδον τοῦ χρόνου τὸ κληροδότημα ἐμελλε νὰ ἀποφέρῃ τόκον ἐνιαυσίως δραχμὰς πλέον τῶν 6,000, βεβαίως θὰ συνεχώρουν καὶ ἄλλας ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς νεολαίας τῆς πατρίδος δαπάνας, ἃς καὶ ὁ Μακρῆς προθύμως ἤθελεν ἀποδεχθῆ. Τούτων ἕνεκα προθύμως ἀπεδέχθησαν τὴν πρότασιν τῆς κοινότητος καὶ ἔτι προθυμότερον ἐξετέλεσαν αὐτὴν, μὴ φεισθέντες χρημάτων ὅπως ἡ ἀνακαίνισις τοῦ δημοτικοῦ σχολείου γείνη καὶ τελεία καὶ κόσμον παρέχῃ τῇ πατρίδι ἡ καλὴ τούτου κατάστασις.

Οὐ μόνον εἰς κόσμημα τῆς πατρίδος, ἀλλὰ καὶ ὡς βοήθημα τῆς εἰς τὸ ἑλληνικὸν σχολεῖον φοιτώσης νεολαίας καὶ παντὸς λογίου συντελεῖ ἡ ὑπαρξίς βιβλιοθήκης. Τοιαύτη δὲ ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς, ὡς ἐνθυμοῦνται οἱ πρε-

σβύτεροι τῶν συμπολιτῶν, ἧς ὁμως μέγα μέρος ἐχρησί-
μευσεν ἐν καιρῷ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος εἰς σπουδαιοτέραν καὶ
κατεπείγουσαν τότε ἀνάγκην τῆς πατρίδος. Τὴν ἀπώλειαν
ταύτην θέλοντες νὰ ἀναπληρώσωμεν, συγχρόνως δὲ νὰ
ἐπαυξήσωμεν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς πᾶσαν λόγου ἀξίαν
βιβλιοθήκην ἀπαραιτήτων βιβλίων, ἀπεφασίσαμεν ἀφ' ὅτου
ἠΰξησαν οἱ τοῦ κληροδοτήματος πόροι νὰ πλουτίζωμεν τὴν
βιβλιοθήκην δι' ἀγορᾶς νέων σπουδαίων βιβλίων, μὴ ὑπαρ-
χόντων ἐν αὐτῇ, καὶ διὰ δωρεᾶς ἄλλων, ὅθεν δυνάμεθα νὰ
λάβωμεν τοιαῦτα. Ἐντεῦθεν ὁ ἀριθμὸς τῶν τῆς βιβλιοθήκης
βιβλίων ἠΰξησεν ἐπαισθητῶς ἐν τοῖς τελευταίοις ἔτεσιν.

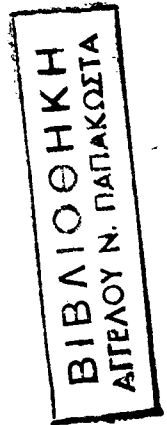
Εἰς τὴν βιβλιοθήκην προσετέθη ἀπὸ τινων ἐτῶν καὶ συλ-
λογὴ τις ἀρχαίων ἐπιμελεία τοῦ ζηλωτοῦ ἐν τούτοις καὶ
φιλοτίμου συμπολίτου ἡμῶν ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰερωνύμου
Βογιατσῆ, ὅστις, τρόφιμος τῆς Ῥιζαρείου ἐκκλησιαστικῆς
Σχολῆς γενόμενος καὶ φοιτητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἀνε-
δείχθη ἐνάμιλλος τῶν ἀρχαίων τῆς ἡμετέρας σχολῆς δι-
δασκάλων, οὐ μόνον διδάσκων καὶ αὐτός, ἀλλὰ καὶ πρὸς
σωτηρίαν τῆς βιβλιοθήκης καὶ αὔξησιν τῆς ἐν αὐτῷ ἀρ-
χαιολογικῆς συλλογῆς δραστηρίως ἐργαζόμενος. Τὴν προ-
θυμίαν τούτου ἀμείβοντες ἐνεκρίναμεν ἀπὸ τινος χρόνου νὰ
δαπανῶμεν μικρὸν τι χρηματικὸν ποσὸν πρὸς ἀπόκτησιν
ἀρχαιοτήτων τῆς Γορτυνίας ἰδίως ἢ καὶ τῆς Πελοποννήσου
ἀπάσης· διότι τοιαύτη συλλογὴ καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν
χρήσιμος εἶναι, καὶ εἰς τοὺς ξένους ἔχομεν νὰ δεῖξωμεν ἐγ-
χώρια ἀρχαῖα ἔργα τῆς τέχνης, καὶ νὰ βεβαιώσωμεν οὕτως
αὐτοῖς τὸν πρὸς τὰ μνημεῖα τῆς καλλιτεχνίας τῶν ἡμετέ-
ρων προγόνων σεβασμὸν ἡμῶν.

Τελευταῖον ἀπεφασίσθη νὰ ἐπισκευάσωμεν δαπάναις τοῦ
κληροδοτήματος πάντα τὰ ἔργα ὅσα ἰδίως χρήμασιν ἐξε-
τελέσθησαν ἐν Δημητσάνῃ ζῶντος τοῦ μακαρίτου Μακρῆ,
ὅπως διατηρῆται οὕτως ἢ μνήμη τῶν εἰς τὴν πατρίδα

εὐεργεσιῶν αὐτοῦ, διότι εἶδομεν ὅτι ἡ ἀπορία τοῦ ἡμετέρου δήμου ἄφινεν αὐτὰ νὰ καταστραφῶσι καὶ οὕτω νὰ ἐκλείψῃ ἡ μνήμη τοῦ εὐεργέτου.

Μαθόντες πρὸ μικροῦ ὅτι αἱ τῆς μονῆς τοῦ φιλοσόφου οἰκοδομαὶ καὶ ὁ τῆς ἐκκλησίας περίβολος ἐξεποιήθησαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὡς φθαρτὰ κτήματα, καὶ ὅτι ἡγοράσθησαν παρὰ τοῦ αἰδεσίμου ἱερέως Νικολάου Ἰ. Σακελλαρίου, ὅπως ἐπισκευασθῶσι καὶ συντηρηθῶσιν, ἐπευφημήσαμεν τὴν πράξιν ταύτην τοῦ εὐσεβοῦς ἱερέως, ἐλπίζοντες ὅτι θέλει ἐν καιρῷ παραχωρήσει ταῦτα εἰς τὴν ἑλληνικὴν σχολήν, ἧς κτήμα ἀρχῆθεν ἦσαν, καὶ ὅτι οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ὑπὸ τὸν βράχον ἀρχαία ἐτέρα ἐκκλησία, ἣτις ἐν καιρῷ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἐδέχθη καὶ ἔσωσε καταφυγόντας τοὺς κατοίκους Δημητσάνης ὑπὸ τὰ σπήλαια αὐτῆς, καὶ εἰς αὐτὴν μετεκομίσθησαν τὰ ὀλίγα τότε σωθέντα βιβλία τῆς βιβλιοθήκης, ἃ εἶδεν ἐκεῖ τὸ 1826 ὁ γράφων ταῦτα, δέον νὰ συντηρηταὶ διὰ παντός ὡς πολύτιμον κειμήλιον τῆς Δημητσάνης διὰ τὴν ἀρχαιότητα αὐτῆς, κτισθείσης πρὸ 9 αἰῶνων ὑπὸ τοῦ συμπολίτου ἡμῶν Ἰω. Λομπαρδοπούλου¹⁾, πρὸ πάντων δὲ διότι ἐξῆλθον, ἐν αὐτῇ διδαχθέντες ἐν καιρῷ τῆς τοῦ ἔθνους δουλείας καὶ ἀμαθείας, οἱ πολλοὶ ἐκεῖνοι πεπαιδευμένοι ἀρχιερεῖς, οἱ κλείσαντες οὐ μόνον τὴν πατρίδα ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς θρόνους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Ἱεροσολύμων καὶ ἄλλους. Ἐπειδὴ λοιπὸν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ τηρῶνται ταῦτα διὰ παντός ὡς ἱστορικὰ κτίρια διὰ τοὺς ῥηθέντας λόγους, νομίζομεν ὅτι καὶ τὸ κληροδότημα Μακρῆ θέλει ἔλθῃ εἰς ἐπικουρίαν πρὸς σωτηρίαν καὶ συντήρησιν αὐτῶν, κτημάτων ὄντων, σεβαστῶν μάλιστα, τῆς σχο-

(1) Κατὰ τὴν ἐν σελ. 3 τῆς περὶ τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς Δημητσάνης καὶ τῶν πρώτων αὐτῆς διδασκάλων διατριβῆς ἡμῶν.

λῆς Δημητσάνης, ἀφοῦ δυστυχῶς τὰ λοιπὰ αὐτῆς κτήματα πάντα διηρπάγησαν ἀνεπιστρεπτεῖ¹).

Ἐν τῷ προεκδοθέντι πρώτῳ τεύχει²) εἴπομεν ὅτι τὸ κληροδότημα εἶχεν ἐν τέλει τοῦ 1873 εἴκοσι μετοχὰς τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς, εἴκοσι καὶ ἑννέα ὁμολογίας τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 28,000,000 δραχμῶν, καὶ χρήματα ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Δημητσάνῃ παρὰ τοῖς ἐπιτρόποις χάριν τῶν συνήθων δαπανῶν δραχμὰς 4,134. 54, ὧν πάντων ἡ ἀξία ἀνῆρχετο εἰς δραχμὰς 73,589.54.

Σήμερον ὁμως τὸ κληροδότημα εὐρίσκεται εἰς κρείττονα κατάστασιν καὶ μετὰ τὰς γενομένας δαπάνας πρὸς ἀνακαί-
νισιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου καὶ τὰς πρὸς συντήρησιν τῶν λοιπῶν σχολείων καὶ πρὸς πλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης. Εἰς τὰς εἴκοσι μετοχὰς τῆς ἐθν. Τραπεζῆς προσετέθησαν τέσσαρες νέαι, ἀγορασθεῖσαι ἐν ἀρχῇ τοῦ 1879· ἔτι δὲ καὶ δέκα ὁμολογίαι τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν 60,000,000 φρ., ἀγορασθεῖσαι ἐν μέσῳ τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Τῶν εἰκοσιεν-
νέα ὁμως ὁμολογιῶν τοῦ δανείου τῶν 28,000,000 δραχ. ἠλαττώθη ἕκτοτε ὁ ἀριθμὸς διὰ κληρώσεως καὶ ἐξαργυρώ-
σεως, ὥστε μένουσι νῦν μόνον εἴκοσι δύο τούτων.

Αἱ εἴκοσιν ὁμολογίαι τῆς ἐθν. Τραπεζῆς εἶναι ἐκδεδομέ-
ναι εἰς ὄνομα τῆς σχολῆς Δημητσάνης, αἱ νέαι τέσσαρες ὁμως ἀνώνυμοι διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰς μὲν ὀνομαστικὰς ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δυνάμεθα νὰ ἐκποιήσωμεν, ὡς κτῆμα ἀναφαί-

(1) Λυπηρὸν ὅτι ἐδημεύθησαν, ὡς μὴ ὤφειλε, πάντα τῆς μονῆς ταύτης τὰ κτήματα καὶ ἐξεποιήθησαν ἀδιαφορῶντων ἐκείνων ἐξ ἡμῶν, ὅσοι ἠδύναντο ἐγκαίρως νὰ ἀναστείλωσι τὴν δήμευσιν ταύτην, διότι τὰ κτήματα ταῦτα ἦσαν ἰδιοκτησία τῆς σχολῆς ὡς καὶ ἡ διαλυθεῖσα μονὴ κατὰ τὰ ἔτι σωζόμενα πατριαρχικὰ ἔγγραφα.

(2) Σελ. 11.

ρετον τῆς σχολῆς· μόνον τοὺς τόκους αὐτῶν συγχωρεῖται νὰ διαθέσωμεν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς σχολῆς. Τοῦτο ἐγένετο ἡμῖν γνωστὸν, ὅτε πρὸ ἐτῶν ἠθελήσαμεν νὰ ἐνεχυριάσωμεν αὐτάς, ὅπως λάβωμεν δάνειον πρὸς οἰκοδομὴν σχολείου τῶν κορασίων· ἡ Τράπεζα ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ ἡμῖν δάνειον μόνον ἐπὶ ἐνεχυριάσει τῶν τόκων αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν μετοχῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἔκτοτε δὲν κατωρθώθη νὰ οἰκοδομηθῶμεν σχολεῖον τῶν κορασίων, δὲν ἐπραγματοποιήθη τὸ δάνειον, ἀλλὰ τὰ κατ' ἔτος περισσεύματα ἔμενον ἐπὶ τινα χρόνον διαθέσιμα πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν, φέροντα ὅμως τόκον κατ' ἔτος ὅσον ἡ Τράπεζα συνήθως δίδει διὰ τὰ εἰς αὐτὴν ἐπὶ βραχὺν χρόνον κατατιθέμενα χρήματα. Τελευταῖον ἐκρίθη συμφερότερον καὶ ἀσφαλέστερον νὰ ἀγορασθῶσι μετοχαὶ τῆς Τραπεζῆς ἀνώνυμοι καὶ ὁμολογίαι τοῦ δανείου τῶν 60,000,000, ἅς εἰς πᾶσαν περίστασιν δυνάμεθα νὰ ἐκποιήσωμεν καὶ νὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰ ἐξ αὐτῶν χρήματα εἰς οἰκοδομὰς καὶ ἄλλας ἀνάγκας τοῦ κληροδοτήματος. Πλὴν τούτων μένουσι καὶ ὀλίγα χρήματα χάριν τῶν καθημερινῶν ἀναγκῶν τῶν σχολείων, ἐν μὲν Δημητσάνῃ εἰς χεῖρας τοῦ κ. Εὐθ. Δεληγιάννη δραχ. 1,764.46, ἐν δὲ Ἀθήναις εἰς χεῖρας τοῦ κ. Εὐθ. Καστόρχη 4,409.48. Παρὰ τῶ αὐτῶ ὑπάρχουσι κατὰ συνεννόησιν τῶν τοῦ κληροδοτήματος ἐπιτρόπων πάντες οἱ τίτλοι τῶν ὀνομασθεῖσῶν μετοχῶν τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ τῶν ὁμολογιῶν τῶν ἐθνικῶν δανείων, ὡς καὶ ἡ ἀλληλογραφία καὶ τὰ λογιστικὰ βιβλία τοῦ κληροδοτήματος, ἐν ἰδιαιτέρῳ ὄρειχαλκίνῳ κιβωτίῳ ἐγκεκλεισμένα.

Ἐκ τῶν σήμερον ἐν τῷ β' τούτῳ τεύχει κατωτέρῳ δημοσιευομένων ἀπολογισμῶν τῆς διαχειρίσεως τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος τούτου φαίνεται ὅτι κατὰ πᾶσαν τὴν παρελθούσαν ἔξαετίαν εἰσεπράχθησαν ἐν ὅλοις ἔκ τε τόκων καὶ ἄλλων δραχμαὶ 41,179,07 μετὰ τῶν περισσευμά-

των τῆς α' περιόδου ἐν τέλει τοῦ 1873. Ἐδαπανήθησαν δὲ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων πάντων τῆς πατρίδος δραχ. 19,918· ἐδόθησαν εἰς ἀγορὰν νέων μετοχῶν τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ ὁμολογιῶν τοῦ ἔθν. δανείου τῶν 60,000,000 δρ. 18,086.85, ὑπολείπεται δὲ περίσσευμα τῆς β' ταύτης περιόδου ἐν τέλει τοῦ 1879 δρ. 6,173.94, ὧν μέγα μέρος θέλομεν δώσει προσεχῶς εἰς ἀγορὰν νέων ὁμολογιῶν τοῦ αὐτοῦ δανείου· διότι ἡ τοῦ ἀρχομένου ἔτους πρόσδοδος νομίζομεν ὅτι θέλει ἀρκέσει εἰς τὰς τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους ἀνάγκας τῶν σχολείων.

Προστιθεμένου δὲ τοῦ περισσέυματος τῆς περιόδου ταύτης, ἦτοι τῆς ἀξίας τῶν ἀγορασθεισῶν μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν καὶ τῶν σωζομένων χρημάτων, ἦτοι δρ. 24,260.79, εἰς τὴν καθαρὰν περιουσίαν τοῦ κληροδοτήματος τὴν ἐν τέλει τοῦ 1873, ἀνέρχεται σήμερον αὕτη εἰς δρ. 98,470.79, ὧν ἡ ἐνιαύσιος πρόσδοδος εἶναι περίπου 7,000, τὰ δὲ τακτικὰ ἔξοδα τῶν σχολείων περὶ τὰς τριςχιλίαις δραχμάς· ὥστε περίσσευμα θὰ ἔχωμεν δι' ἐκτάκτους δαπάνας καὶ προσθήκην εἰς τὴν περιουσίαν περὶ τὰς 4,000.

Ἐν τέλει συγκεφαλαιοῦντες τὰς τε μέχρι σήμερον γενομένας δαπάνας καὶ τὴν σωζομένην περιουσίαν τοῦ κληροδοτήματος, εὐρίσκομεν ὅτι αἱ μὲν ἀπὸ τοῦ 1852 ἕως τέλους τοῦ 1873 δαπάναι τῶν ἐν Ἀθήναις εἰς βιβλία καὶ ἄλλα ἦσαν

δρ.	2,606.17
τῶν δὲ ἐν Δημητσάνῃ κατὰ τὰ ἐν σελ. 21	
τοῦ α' τεύχους τοῦ ἀπολογισμοῦ	» 32,938.53
	» 35,544.70
αἱ δὲ ἀπὸ τοῦ 1874—1879 ἐν Ἀθήναις καὶ	
Δημητσάνῃ κατὰ τὰ ἐν σελ. 23 τοῦ β'	
τούτου τεύχους	» 19,918.17
	» 55,462.87
καὶ ἡ σημερινὴ περιουσία	» 98,470.79
	» 153,933.66
τὸ ὅλον	

Ὡστε αἱ 16,000 δραχμαί, ὡς ὁ Μακρῆς ἐδωρήσατο εἰς τὴν σχολὴν Δημητσάνης τὸ 1845 καὶ 1848, ἐδεκαπλασιάσθησαν σχεδὸν ἐν διαστήματι 35 ἐτῶν, ἂν προστεθῶσιν εἰς τ' ἀνωτέρω ποσὸν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ 1845—1852 δαπανηθέντα εἰς τὰ σχολεῖα ὑπὸ τῶν τότε διαχειριζομένων τὰ τοῦ κληροδοτήματος, ζῶντος ἔτι τοῦ Μακρῆ καὶ ἐγκρίναντος αὐτά.

Τοιοῦτο τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαχειρίσεως τῆς προσόδου τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου συμπολίτου ἡμῶν Νικολάου Ἀθ. Μακρῆ.

Α'.

*Εἰσπράξεις ἢ τόκοι τῶν τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς μετοχῶν
καὶ τῶν ὁμολογιῶν ἐθνικῶν δανείων ἀπὸ τοῦ 1874
μέχρι τέλους τοῦ 1879.*

Τὸ κατὰ τὴν α' λογοδοσίαν (σελ. 22) ὑπάρχον			
περίσσευμα ἐν Ἀθήναις			4254.92
1874 μερίσματα 20 μετοχῶν τῆς ἐθ. Τραπεζ. 4820.			
τόκοι 29 ὁμολογιῶν ἐθ. δανείου 28 ἐκ.	680.40		
ἐξαργύρωσις δύο ὁμολ. κληρωθεισῶν .	560.		6060.40
1875 μέρισμα τῶν αὐτῶν μετοχῶν	5124.		
τόκοι 27 ὁμολογιῶν	617.40		
ἐξαργύρωσις δύο ὁμολ. κληρωθεισῶν . .	560.		
τόκοι 3,000 ἐπὶ ἐν ἔτος καὶ ἄλλων			
» 3,000 ἐπὶ ἐξ μῆνας	180.		6481.40
1876 μερίσματα μετοχῶν	4839.		
τόκοι 25 ὁμολογιῶν	592.20		
ἐξαργύρωσις μιᾶς ὁμολ. κληρωθείσης.	280.		
τόκοι 6,000 ἐπὶ ἐν ἔτος	240.		5951.20
			<hr/>
			22747.92

β

		μεταφορά	22747.92
1877	μερίσματα μετοχῶν	4663.40	
	τόκοι 24 ὁμολογιῶν	578.40	
	τόκοι 8,000 ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ ἄλλων		
	2,000 ἐπὶ ἕξ μῆνας	720.	5961.80
1878	μερίσματα μετοχῶν	4623.20	
	τόκοι 24 ὁμολογιῶν	553.80	
	ἐξαργύρωσις 2 ὁμολ. κληρωθεισῶν . . .	560.	
	τόκοι 10,000 ἐπὶ ἓν ἔτος	800.	6537.—
1879	μερίσματα 24 μετοχῶν ἐθ. Τραπεζῆς	5183.60	
	τόκοι 22 ὁμολογιῶν	529.20	
	τόκοι 6' ἑξαμηνίας 10 νέων ὁμολογιῶν		
	δανείου τῶν 60 ἑκατομμυρίων	86.60	
	παρὰ τῶν κληρονόμων Γ. Κατελούζου	1885.80	7685.20
			<u>42931.92</u>

Β'.

*Δαπάναι ἐκ τῶν εἰσπράξεων τοῦ κληροδοτήματος
κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κληροδότου.*

1874	ἀπεστάλησαν εἰς τοὺς ἐν Δημητσάνῃ		
	συναδέλφους δι' ἕξοδα τῶν σχολείων	3115.80	
	ἐδόθησαν διὰ μισθὸν διδασκαλίσεως τῶν		
	ἀδελφῶν αὐτῆς	400.	
	ἐδόθησαν διὰ τύπωσιν ἀπολογισμῶν α'		
	περιόδου καὶ χάρτην	155.50	
	ἐδόθησαν δι' ὑέλους παραθύ-		
	ρων σχολείων	81.	
	ἐδόθησαν διὰ συμβόλαιον μετὰ		
	τῆς Τραπεζῆς	31.	
	ἐδόθησαν διὰ βιβλία καὶ δε-		
	τικά	154.50	422.
			<u>3937.80</u>
			3937.80

		μεταφορά	3937.80	
1875	ἀπεστάλησαν τοῖς ἐν Δημητσάνῃ....	4252.14		
	ἐδόθησαν τῷ ἀδελφῷ τῆς διδασκα-			
	λίσεως	550.		
	ἐδόθησαν διὰ δίκην κληρονόμων Κατε-			
	λούζου.....	282.25		
	ἐδόθησαν δι' ἀγορὰν ἀρχαίων	30.		
	» διὰ βιβλία καὶ δε-			
	τικὰ.....	86.50		
	ἐδόθησαν διὰ 10 κλήρους λα-			
	χείου	30.25	146.75	5231.14
1876	ἀπεστάλησαν τοῖς ἐν Δημητσάνῃ....	2090.		
	ἐδόθησαν τῷ ἀδελφῷ διδασκαλίσεως.	100.		
	» διὰ δίκην κληρονόμων Κατε-			
	λούζου.....	200.40		
	ἐδόθησαν διὰ βιβλία καὶ δετικὰ....	48.35	2438.75	
1877	ἀπεστάλησαν τοῖς ἐν Δημητσάνῃ....	2370.		
	ἐδόθησαν εἰς τύπωσιν λόγου Ἱερωνύμου			
	Βογιατσῆ μνημοσύνου Μακρῆ.....	45.		
	ἐδόθησαν δι' ἀγορὰν βιβλίων καὶ ἔξο-			
	δα ἀποστολῆς εἰς Δημητσάναν....	678.45	3093.45	
1878	ἀπεστάλησαν τοῖς ἐν Δημητσάνῃ....	3195.50		
	ἐδόθησαν τῷ ἀδελφῷ τῆς διδασκαλίς.	100.		
	» εἰς δίκην Κατελούζου.....	137.		
	» διὰ βιβλία, δετικὰ καὶ ἔξο-			
	δα ἀποστολῆς.....	144.75	3577.25	
1879	ἐστάλησαν τοῖς ἐν Δημητσάνῃ.....	1680.		
	ἐδόθησαν δι' ἀγορὰν 4 νέων μετοχῶν			
	τῆς ἐθ. Τραπεζῆς ὑπ' ἀριθ. 6416—			
	6419.....	13550.	15230.—	
			33508.39	

	μεταφορά	33508.39	
εδόθησαν δι' αγοράν 10 όμολογιών δα- νείου 60,000,000.....		4536.85	
εδόθησαν εις δίκην Κατελούζου.....		206.	
» εις βιβλία, δετικά και άπο- στολήν		84.50	
εδόθησαν διά 3 δωδεκάδας καρέκλας.		186.70	5014.05
			<hr/>
			38522.44
υπάρχει περίσσευμα έν Ἀθήναις εις χείρας Εὐθ. Καστόρχη πρὸς αγοράν νέων όμολογιών δανείου.....			4409.48
			<hr/>
			42931.92
			<hr/> <hr/>

Ἀνακεφαλαίωσις τῶν γεγομένων δαπανῶν κατ' εἶδη.

1) εις αγοράν τῶν 4 μετοχῶν τῆς ἐθ. Τρα- πέζης.....		13550.	
2) εις αγοράν 10 όμολογιῶν τοῦ δανείου τῶν 60,000,000.....		4536.85	
3) εις αγοράν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης, δε- τικά και έξοδα άποστολῆς.....		1197.05	
4) εις αγοράν άρχαιοτήτων διά τήν άρχαιο- λογικήν συλλογήν.....		30.	
5) ἐστάλησαν εις τοὺς έν Δημητσάνη συνε- πιτρόπους δι' έξοδα τῶν σχολείων... ..		16703.44	
6) ἐδόθησαν εις δίκην Γ. Κατελούζου.....		825.65	
7) διά μισθοὺς διδασκαλίσσης.....		1150.	
8) » τυπωτικά φυλλαδίου άπολογισμῶν και λόγου Ἰερωνύμου.....		200.50	
9) διά σκευή και ἄλλα.....		327.95	38522.44
			<hr/>
			38522.44
			<hr/> <hr/>

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗ.

τὰ σταλέντα εἰς τοὺς ἐν Δημητσάνῃ συνεπιτρόπους κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα παρὰ τῶν ἐν Ἀθήναις εἰσὶν ἐν συνόλῳ.....	16703.44
εἰσέπραξαν οἱ αὐτοὶ ἐκ πωλήσεως ξυ- λείας κατὰ τοὺς λογαριασμοὺς των. .	217.52
τὰ παρ' αὐτοῖς ὑπάρχοντα ἐν τέλει τοῦ 1873 κατὰ τὸ α' τεῦχος τῶν ἀπολο- γισμῶν τῆς α' περιόδου.....	879.62
τὰ ὀφειλόμενα τότε ὑπὸ Ν. Οἰκ. Καζῆ	100.01
τὰ τότε προκαταβληθέντα δι' ἀγορὰν ξύλειας ὑπὸ Νικηφόρου τὸ 1873....	50. 1029.63
	<hr/>
	17950.59
	<hr/> <hr/>

ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἔδωκαν οὗτοι ἐπὶ
τὴν ἐξαετίαν·

α') εἰς τακτικὰς δαπάνας

1) εἰς τὸ ἐπέτειον μνημόσυνον τοῦ ἀοιδίμου κληροδότου Ν. Α. Μακρῆ.....	306.10
2) » μισθὸν διδασκαλίσσης (πλὴν τῶν ἐν ἐν Ἀθήναις δοθέντων τῷ ἀδελφῷ αὐ- τῆς 1150).....	6126.66
3) » ἐνοίκιον σχολείου τῶν κορασίων....	1440.
4) » ἀμοιβὴν βιβλιοφύλακος καὶ ἐπιστά- του ἑλληνικῆς Σχολῆς.....	900.
5) » δετικὰ βιβλίων καὶ ἀγορὰν περιοδικῶν	243.06
6) » ἀγορὰν ἀρχαιοτήτων (πλὴν τῶν ἐν Ἀθήναις ἀγορασθέντων ἀντὶ δρ. 30).	354.70
7) » ἔξοδα διάφορα διὰ καθαρισμὸν scho- λείων, ἀνθρακας καὶ λοιπά.....	1081.45 10451.97
	<hr/>
	10451.97
	<hr/> <hr/>

ε') εις ἐκτάκτους δαπάνας

	μεταφορὰ	10451.97	
1) εις συμβόλαια διὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Μητροπόλεως		69.40	
2) » ἐπισκευὰς ἑλληνικοῦ σχολείου		236.30	
3) » γενικὴν ἐπισκευὴν καὶ ἐξωραϊσμὸν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου.....	5428.45		5734.15
ὑπάρχουσι χρήματα ἐν τέλει τοῦ 1879 παρ' αὐτοῖς εις χεῖρας Εὐθ. Δεληγιάννη			1764.46
			<u>17950.58</u>

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

α) *Εισπράξεις.*

αἱ ἐπὶ τὴν ἐξαετιαν εἰσπράξεις παρέσχον τὸ ποσὸν	38677.—
τὸ ἐν Ἀθήναις περίσσευμα τῆς α' περιόδου (1873)	4254.92
	<u>42931.92</u>

β) *Δαπάναι.*

ἐδαπανήθησαν ἐν τῷ αὐτῷ διαστήματι εἰς ἀγορὰν 4 νέων μετοχῶν τῆς ἐθ. Τραπέζης	13550	
εἰς ἀγορὰν 10 ὀμολογιῶν δανείου τῶν 60 ἐκ.	4536.85	18086.85
» » βιβλίων καὶ δετικὰ	1197.05	
» δίκην πρὸς τοὺς κληρονόμους Κατελοῦζ.	825.65	
» ἀγορὰν ἀρχαίου	30.	
» μισθὸν διδασκαλίας	1150.	
» διάφορα ἄλλα ἔξοδα τῶν σχολείων ...	529.45	3732.15
ἐστάλησαν εἰς τοὺς ἐν Δημητσάνῃ δι' ἔξοδα τῶν σχολείων.....		16703.44
ὑπάρχει περίσσευμα ἐν Ἀθήναις ἐν τέλει τοῦ 1879		4409.48
		<u>42931.92</u>

ΓΕΝΙΚΟΝ ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗ.

1) Εισπράξεις.

τῶν ἐν Ἀθήναις μετὰ τοῦ περισσεύμα- τος τὸ 1873.....		42931.92
τῶν ἐν Δημητσάνῃ ἐκ ξυλείας.....	217.52	
περίσσευμα ἐν τέλει τοῦ 1873 αὐτόθι μετὰ τῶν τοῦ Καζῆ καὶ Νικηφόρου..	1029.63	1247.15
		<u>44179.07</u>

2) Δαπάναι.

	τῶν ἐν Δημητσάνῃ	τῶν ἐν Ἀθήναις
1) εἰς μνημόσυνα.....	306.10	
2) » διδασκάλισσαν.....	6126.66	1150.
3) » ἐνοίκιον οἰκίας σχολείου	1440.	
4) » βιβλιοφύλακα.....	900.	
5) » ἀγορὰν καὶ δέσιμον βι- βλίων.....	243.	1197.05
6) » ἀγορὰν ἀρχαιοτήτων..	354.70	30.
7) » ἐξοδα διάφορα.....	1081.45	529.45
8) » δίκην Κατελούζου...		825.65
9) » ἐπισκευὰς σχολείων...	5734.15	
		<u>16186.06 + 3732.15 = 19918.21</u>
10) ^{4πρ} » ἀγορὰν 4 μετοχῶν Τραπεζῆς....		13550.
11) » » 10 ὁμολογιῶν δανείου.....		4536.85 18086.85
ὑπάρχουσι νῦν χρήματα ἐν Ἀθήναις..		4409.48
» » » » Δημητσάνῃ	1764.46	6173.94
		<u>44179.96</u>

ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ.

24	μετοχαι τῆς ἐθ. Τραπεζῆς πρὸς 3400	81609.—
22	ὀμολογίαι τοῦ δανείου τῶν 28000000 πρὸς 280.....	6160.—
10	ὀμολογίαι τοῦ δανείου τῶν 60000000 ὑπάρχουσιν ἐν Ἀθήναις χρήματα ...	4536.85
	» » Δημητσάνῃ ὡσαύτως..	4409.48
		1764.46
		<u>6173.94</u>
		98470.79
	ἐν τέλει τοῦ 1873 ἦτο αὐτῆ 73,589.54	
	προσετέθησαν ἐν τῇ ἐξαετία ταύτῃ..	25881.25
		<u>98470.79</u>

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1879.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ.

ΠΙ ΕΠΙ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ Ε' ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΕΡ ΑΥΤΟΥ ΠΡΟΣΕΝΕΓΚΟΝΤΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ.

Πρωτοβουλία και δραστηρίω ενεργεία του μακαρίτου Γ. Ἀγγελοπούλου, άνεψιού άπ' άδελφού του Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε', συνέστη διά Β. διατάγματος τής 11 μαΐου 1862 έπιτροπεία, συνισταμένη εκ του μητροπολίτου Ἀθηνών, Γ. Ἀγγελοπούλου, Σπ. Ἀντωνιάδου, νομάρχου Ἀττικής, Γ. Γ. Παπαδοπούλου, καθηγητοῦ, και Α. Π. Λασκαρίδου, άνθ' οῦ ελήφθη ὕστερον ό κ. Π. Λάμπρος, ίνα συλλέξη χρήματα προς ίδρυσιν μνημείου εν Ἀθήναις εις τόν άείμνηστον Πατριάρχην Γρηγόριον. Ἡ έπιτροπεία αὔτη μετα ζήλου εργασθεΐσα δέν ήδυνήθη να συλλέξη μέχρι του 1870 πλείονα χρήματα τών 8271,51¹), ως αὔτη όμολογεΐ εν τινι έγκυκλίω αὔτης δημοσιευθείση εν τή εφημερίδι «Μέλλον» τή 27 άπριλίου 1870, άφ' ὧν χρημάτων ήγόρασε τέσσαρας τής έθν. Τραπεζης μετοχάς τό 1869.

Ἐπειδή δέ εν τῷ μεταξῦ ό γενναιόφρων κ. Γ. Ἀφέρωφ άνεδέχθη και ίδίαις δαπάναις άνήγειρε τόν άνδριάντα του Πατριάρχου, ως και τόντου Ῥήγα Φεραίου, εν τοΐς προθύ-

(1) Πλην τών ὑπ' αὔτης δηλαδή εις διάφορα έξοδα δοθέντων, ως φαίνεται εκ του κατωτέρω δημοσιευομένου άπολογισμοῦ.

ροισ τοῦ Πανεπιστημίου, ἡ ῥηθεῖσα ἐπιτροπεῖα ἀπεφάσισε κατὰ πλειονοψηφίαν νὰ δώσῃ τὸ ῥηθὲν χρηματικὸν ποσὸν εἰς τὸν πρὸς διάδοσιν τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων Σύλλογον ἵνα δαπανήσῃ εἰς ἐκδοσιν βιβλίων. Ὁ μειονοψηφῶν ὅμως ἀνεψιὸς τοῦ Πατριάρχου ἀντέστη κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καὶ δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν ἐξητήσατο, σύμφωνον ἔχων καὶ τὸν μητροπολίτην Ἀθη- νῶν, αἰοίδιμον Θεόφιλον, νὰ ἐγερθῇ διὰ τῶν συλλεγέντων χρημάτων τάφος τοῦ Πατριάρχου ἐν τῇ πατρίδι του Δημη- τσάνη, ἐν ᾧ νὰ κατατεθῇ τὸ ἱερόν λείψανον αὐτοῦ, ἂν κα- τορθωθῇ ἢ μετακόμισις αὐτοῦ ἀπὸ Ὀδησοῦ εἰς Ἀθήνας, καὶ τὰ ἐν Δημητσάνη φυλασσόμενα ὅσα ἄλλου μεγαλωνύ- μμου Ἱεράρχου, τοῦ ἀνυψώσαντος τὴν ἐλληνικὴν σημαίαν ἐν ἀγίᾳ Λαύρα, τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ. Τὴν αἴτησιν ταύτην, ὑποστηριχθεῖσαν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν Δημητσάνη δημο- τικοῦ συμβουλίου, ἀπεδέχθη τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτε- ρικῶν, οἷ ἀδεία συνελέγησαν τὰ χρήματα, καὶ διέταξε τὴν πλειονοψηφίαν νὰ παραδώσῃ αὐτὰ πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν εἰς νέαν ἐπιτροπεῖαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου κατα- σταθεῖσαν καὶ συνισταμένην ἐκ τοῦ αὐτοῦ μητροπολίτου Ἀθηῶν, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Φθιώτιδος Καλλινίκου, Γ. Ἀγγελοπούλου, Θεοδώρου Λεονάρδου, διευθυντοῦ τῶν τα- χυδρομείων, καὶ Εὐθυμίου Καστόρχη.

Ἡ ἐπιτροπεῖα αὕτη ἅμα κατασταθεῖσα ἐνῆργησε κατὰ δύναμιν ὅπως κατορθωθῇ ἢ μετακόμισις τοῦ ἱεροῦ λειψά- νου τοῦ Πατριάρχου ἀπ' Ὀδησοῦ εἰς Ἀθήνας, οἷ μετὰ πολλὰς τῆς Κυβερνήσεως ἐνεργείας ἐπιτευχθέντος, ἐγενό- μεθα οἱ ἐν Ἀθήναις τὸ μὲν 1871 αὐτόπται τῆς λαμπρᾶς τελετῆς τῆς ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας μετακομιδῆς τοῦ ἱε- ροῦ λειψάνου καὶ τῆς πανηγυρικῆς καταθέσεως αὐτοῦ εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν τῆς πρωτευούσης, τὸ δὲ 1872 τῆς ἐορτῆς τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Πατριάρ-

χου, ἦν ἑορτὴν ἐλάμπρυνεν ἡ μουσα τοῦ ἀθανάτου ποιητοῦ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου.

Ἐπειδὴ δὲ μετὰ τοῦτο ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὸ τοῦ Πατριάρχου λείψανον νὰ μένη διὰ παντός ὡς ἱερὰ ἐθνικὴ παρακαταθήκη εἰς τὸν τῆς πρωτευούσης ἱερὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως, ἡ ἐπὶ τοῦ μνημείου νέα ἐπιτροπεῖα ἀπεφάσισε νὰ δαπανήσῃ πρὸς κατασκευὴν μονίμου καλλιτεχνικοῦ τάφου. Πρὸς τοῦτο, παρακληθεῖς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπεῖας ὁ ἀρχιτέκτων καλλιτέχνης κ. Λύσανδρος Καυταντσόγλος, ἠτοίμασε κατάλληλον σχέδιον, ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἀνακομιδὴν ταύτην καὶ τὰ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πατριάρχου συμβολικῶς ὑποδηλοῦν¹⁾. Τοῦτο δὲ ἐξετέλεσαν ὅσον οἶόν τε καλλιτεχνικῶς οἱ γλύπται ἀδελφοὶ Φυτάλαι, οἵτινες καὶ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Πατριάρχου ἐποίησαν, εἰς ὃν τάφον ἀποτελεσθέντα κατετέθη μετὰ κατανυκτικὴν ἱεροτελεσίαν τὸ σκήνωμα τοῦ Πατριάρχου. Οὕτω λοιπὸν ἐξετέλεσεν ἡ ἐπιτροπεῖα ἔργον, ὅπερ εἰς αἰὲ ἐξασφαλίζει τὸ ἱερὸν λείψανον, δεικνύον συγχρόνως καὶ τὴν σημερινὴν ἀνάπτυξιν τῆς γλυπτικῆς παρ' ἡμῖν τέχνης. Ἄλλ' εἰ καὶ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ἐδαπανήθησαν πλέον τῶν ἑνδεκακισχιλίων δραχμῶν, ὡς φαίνεται ἐν τοῖς κατωτέρω δημοσιευομένοις ἀπολογισμοῖς, ὑπολείπονται ἔτι εἰς διάθεσιν τῆς ἐπιτροπεῖας τρεῖς μετοχαὶ τῆς ἐθν. Τραπεζῆς, ὧν ἡ σημερινὴ ἀξία ἀνέρχεται εἰς δεκακισχιλίαις περίπου δραχμάς.

Διὰ τῶν μετοχῶν τούτων διανοεῖται ἡ ἐπιτροπεῖα νὰ ἐκτελέσῃ καὶ τὴν ἐπιβληθεῖσαν αὐτῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐντολήν, καθ' ἣν ὀφείλει νὰ ἐγείρῃ ἐν Δημητσάνῃ

(1) Περὶ τοῦ σχεδίου τούτου ἠγέρθη σφοδρὰ ἔρις μεταξὺ τοῦ κ. Α. Ῥαγκαβῆ καὶ Καυταντσόγλου, περὶ ἧς βλέπε τὰ ἀμειφθέντα ἔγγραφα ἐν Ἀθηναίῳ τόμ. 4 σελ. 125 καὶ 344 καὶ τὸ ἰδιαίτερον περὶ τούτου φυλλάδιον τῆς αὐτῆς ἐποχῆς.

κενοτάφιον τοῦ Πατριάρχου, ἵνα καταθέσῃ ἐν αὐτῷ καὶ τὰ ὄστα τοῦ αἰοιδίμου Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ. Ἐπειδὴ ὁμως ἔνεκα τῆς μεγάλης ἀποστάσεως τῆς Δημητσάνης ἀπὸ τῆς πρωτευούσης, ὅπου ὑπάρχει ὑλικόν πρὸς κατασκευὴν τοιοῦτου μνημείου, καὶ τῆς ἐλλείψεως ὁδοῦ ἀμαξιτῆς ἀπὸ Τριπόλεως μέχρι Δημητσάνης, καθίσταται ἀδύνατος ἡ μετακόμισις τοῦ ὑλικοῦ· ὑλικόν δὲ κατάλληλον δύσκολον εἶναι νὰ ἀνευρεθῇ ἐν Δημητσάνῃ διὰ μικρᾶς δαπάνης, διανοεῖται ἡ ἐπιτροπεία ν' ἀναβάλλῃ ἐπὶ τινα ἔτη τὴν κατασκευὴν τοῦ ῥηθέντος κενοταφίου, μέχρις οὔ τὸ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὠρισμένον ποσὸν αὐξήσῃ διὰ προσθήκης τῶν ἐνιαυσίων τόκων τῶν μετοχῶν, ὅτε ἔσται δυνατὸν διὰ πλειόνων χρημάτων νὰ ἀνεγερθῇ ἀξιοπρεπὲς μνημεῖον.

Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς τελευταίας πενταμελοῦς ἐπιτροπείας ἀπεβίωσαν τρία αὐτῆς μέλη, ὁ αἰοιδίμος ἀρχιεπίσκοπος Φθιώτιδος, ὁ Γ. Ἀγγελόπουλος καὶ ὁ Θεόδ. Λεονάρδος, οἱ ἐπιζῶντες ἐξητήσαντο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ συγχωρηθῇ αὐτοῖς νὰ παραλάβωσιν ὡς τρίτον μέλος ἓνα τῶν ἐν Ἀθήναις Δημητσανιτῶν, καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι ν' ἀποτελῶσιν ἀπὸ τοῦδε τὴν ἐπὶ τοῦ μνημείου τούτου ἐπιτροπείαν· ἂν δέ τις τῶν δύο λαϊκῶν μελῶν αὐτῆς ὅπωςδὴποτε κωλυθῇ διαρκῶς εἰς τὸ μέλλον νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς ἐργασίας ἢ καὶ ὅλως ἐκλείψῃ, ὁ ἕτερος μετὰ τοῦ ἀγίου Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, ὅστις εἶναι διηνεκὲς μέλος τῆς ἐπιτροπείας, νὰ παραλαμβάνωσιν ὃν κρίνωσι κατάλληλον ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις Δημητσανιτῶν καθηγητῶν, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιοῦτων, ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐκλιπόντος, μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ἵπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀπολογισμὸς τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐπὶ τοῦ μνημείου
τοῦ Πατριάρχου συλλεγόντων χρημάτων ἀπὸ τοῦ
1862 μέχρι τέλους τοῦ 1879.

Εἰσπράξεις τῆς α' ἐπιτροπείας.

Κατὰ σημείωσιν δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ταμίου τῆς α' ἐπιτροπείας, κ. Π. Λάμπρου, εἰς τὸν Εὐθ. Καστόρχην, παραδίδοντος τῇ 29 νοεμβρίου 1874 τὰ παρ' αὐτῶ ὑπάρχοντα χρήματα, εἰσπράχθησαν ἐφ' ὅσον ἦτο ταμίας ὁ κ. Α. Π. Λασκαρίδης ἐκ συνδρομῶν.....	δρ.	4542.73
ἐφ' ὅσον ἦτο ταμίας ὁ κ. Λάμπρος ὡσαύτως	»	6179.78
εἰσέπραξεν ὁ αὐτὸς τοὺς τόκους 4 μετοχῶν τῆς Τραπεζῆς τῆς ἑ' ἐξαμηνίας τοῦ 1874.....	»	482.—
		<u>» 11204.51</u>

Δαπάναι τῆς αὐτῆς ἐπιτροπείας.

ἐκλάπησαν ἐκ τῶν παρὰ Λασκαρίδην.....	δρ.	500.80
ἐξωδύθησαν ὑπὸ τούτου εἰς ἀλληλογραφίαν καὶ λπ. »	»	541.95
ὑπὸ τοῦ κ. Λάμπρου εἰς μισθὸν γραμματέως καὶ ἄλλα	»	1419.37
ἐδόθησαν δι' ἀγορὰν 4 μετοχῶν τῆς ἐθ. Τραπεζῆς..	»	6992.—
		<u>» 9454.12</u>
ὑπόλοιπον παραδοθὲν τῷ Εὐθ. Καστόρχῃ μετὰ τῶν 4 μετοχῶν τῆς ἐθ. Τραπεζῆς.....	»	1750.39
		<u>» 11204.51</u>

Εἰσπράξεις τῆς β' ἐπιτροπείας.

1874 νοεμβρ. 24 Τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Λάμπρου παραδοθέντα τῷ Καστόρχῃ.....	δρ.	1750.39
1871 ἔλαβεν ὁ Καστόρχης τὰ παρὰ τῆς ἐθ. Τραπεζῆς κατατεθειμένα....	»	1888.75
		<u>3639.14</u>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΓΓΕΛΟΥ Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ

		μεταφορά	3939.14
1870—1879	ὁ αὐτὸς τοὺς τόκους τῶν μὲν 4 μετοχῶν μέχρι τοῦ 1876, ἀπὸ τούτου δὲ τοὺς τῶν 3 μετοχῶν καὶ τὴν ἀξίαν μιᾶς πώληθείσης μετοχῆς τῆς ἐθ. Τραπεζῆς ἐν ὄλοις	»	8827.36
1875 νοεμβρ. 26	Συνδρομὴν τοῦ ἐν Μονάχῳ ἱερέως Καλλινίκου Σταματιάδου παρὰ τῆς ἐθ. Τραπεζῆς	»	120.—
			<hr/>
		»	12586.50
			<hr/> <hr/>

Δαπάναι τῆς αὐτῆς ἐπιτροπείας.

ἔδωκεν εἰς τὸν λιθοξόον Φυτάλην διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τοποθέτησιν τοῦ τάφου.....	δρ.	10112.—
ἔδωκεν εἰς Γαλάνην, Κουσκουρῆν καὶ Ἀργύρην διὰ χρύσωσιν καὶ χρωματισμὸν τοῦ τάφου καὶ τῶν σιδηρῶν κίγκλιδων καὶ κατασκευὴν τούτων.....	»	1676.—
ἔδωκε δι' ἑκδοσιν φυλλαδίου Α. Καυταντσόγλου περὶ τοῦ τάφου, διὰ σχέδιον τάφου πρὸς λιθογράφησιν καὶ ἄλλα μικρὰ ἔξοδα ἀπὸ τοῦ 1871 μέχρι τέλους τοῦ 1879	»	198.—
τὸ 1874 ἔλαβεν ὁ Γ. Ἀγγελόπουλος ἐπὶ ἀποδείξει, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασεν ἀποθανῶν νὰ ἀποδώσῃ.....	»	400.—
		<hr/>
	»	12386.—
ὑπάρχει περίσσευμα παρὰ Εὐθ. Καστόρχῃ ἐν τέλει τοῦ 1879.....	»	200.50
ἔτι δὲ καὶ αἱ τρεῖς τῆς ἐθ. Τραπεζῆς μετοχαὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Πατριάρχου		<hr/>
	»	12586.50
		<hr/> <hr/>

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 φεβρουαρίου 1880.

ἡ ἐπὶ τοῦ τάφου ἐπιτροπεία

† Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.

ΕΥΘ. ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ.

